

Surtsey

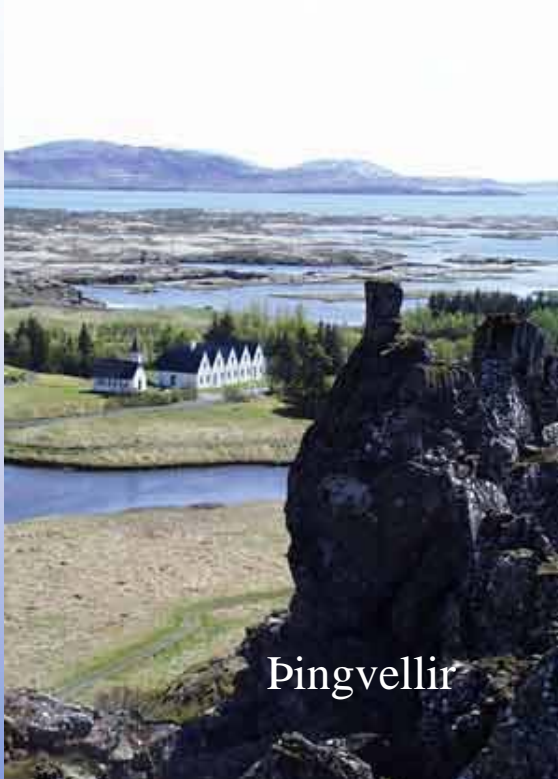
Heimsminjaskrá

Umhverfisstofnun

Árni Bragason og Guðríður Þorvarðardóttir

„ það skaðar arfleifð allra þjóða heims ef einhver hluti hinnar menningarlegu eða náttúrulegu arfleifðar spillist eða hverfur“.

Stokkhólmi 1972

Þingvellir

Kóralrifið

Krónborgarkastali

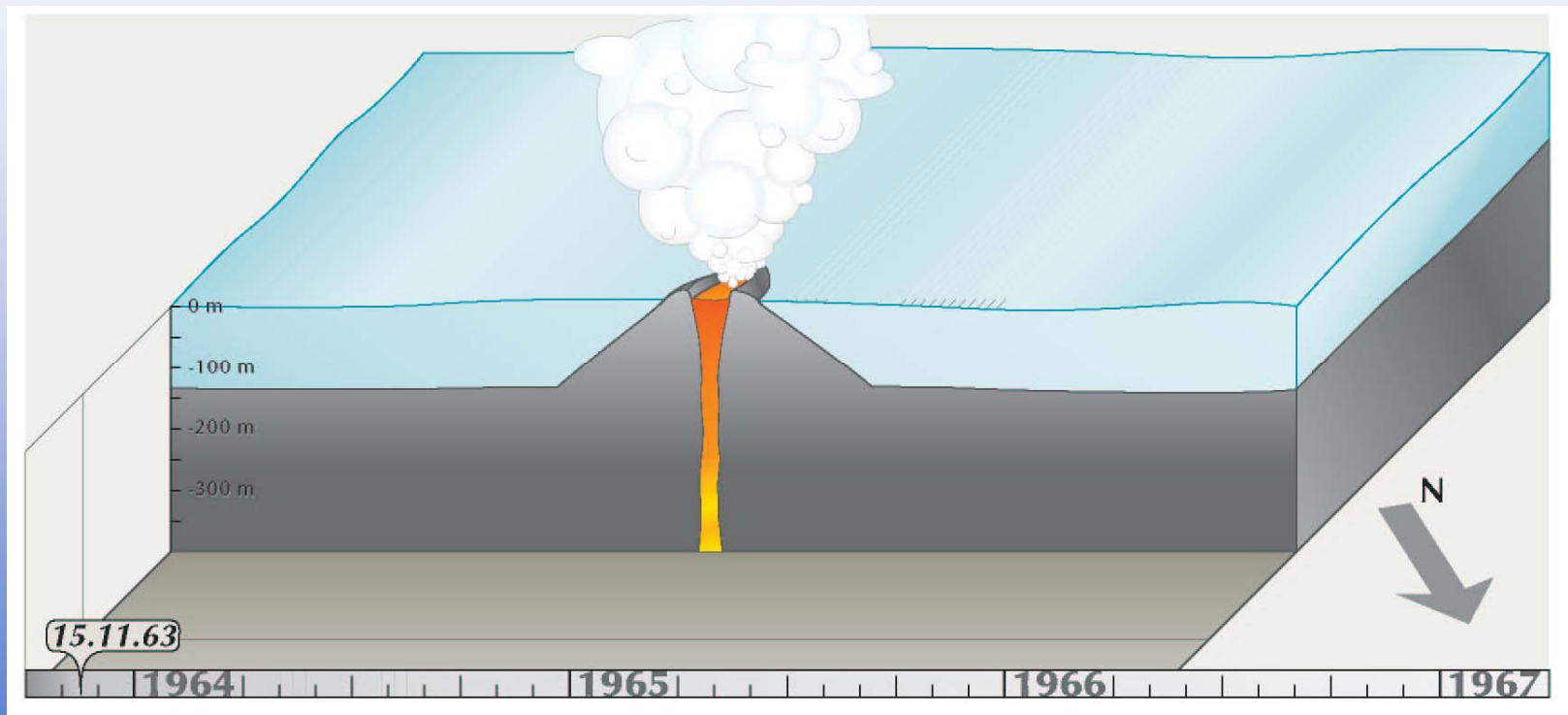

Kínamúrinn

14. nóvember 1963

Mynd: Anette Th. Maier, Náttúrufræðistofnun Íslands

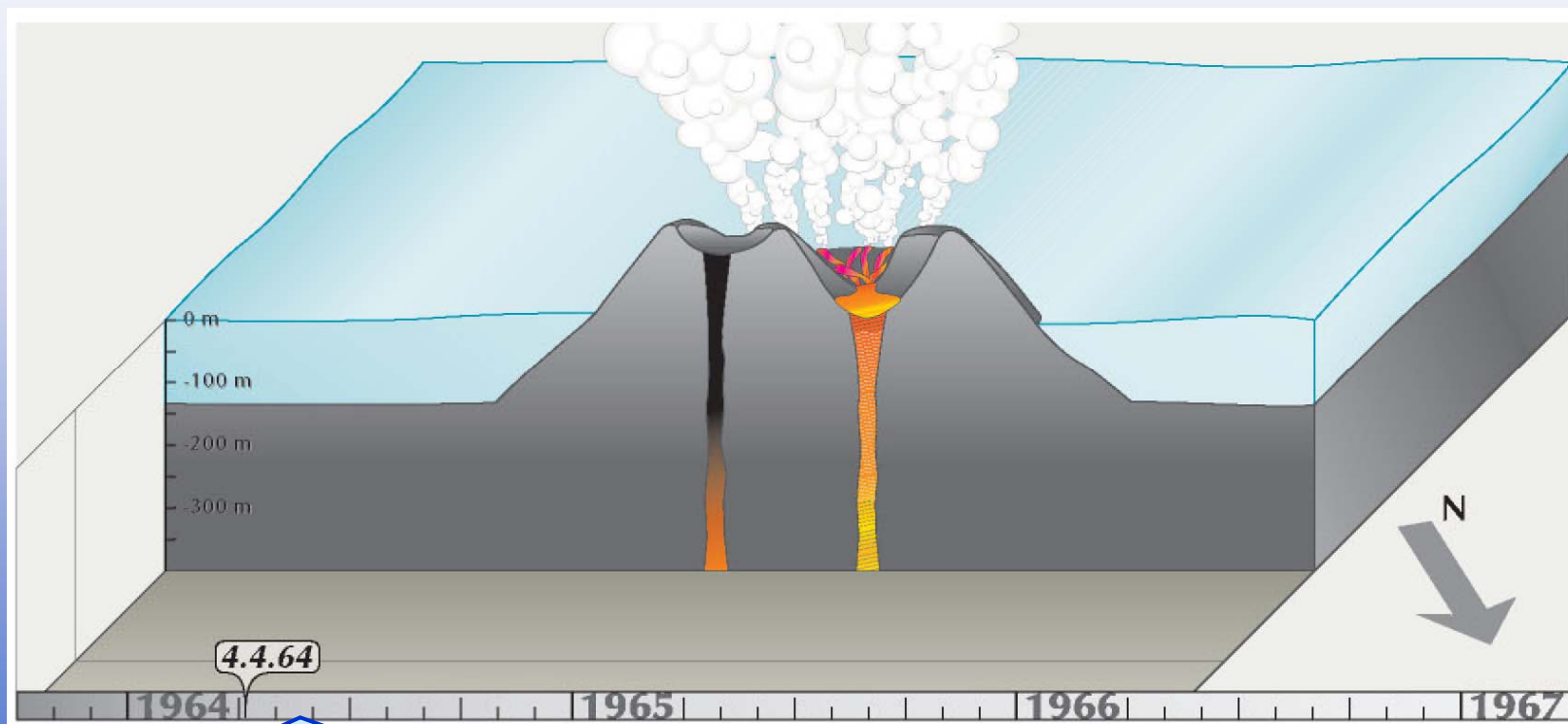
Surtur að sunnan
sækir með eldi.
Glampar sól
af goðasverði.
Fallar skriður
og skessa niður,
hópast menn til Heljar
en himinn klofnar.

Úr Völuspá

“Þýðing” Þórarinn Eldjárn

Surtsey 4. apríl 1964

Gos hefst í vestari gígnum

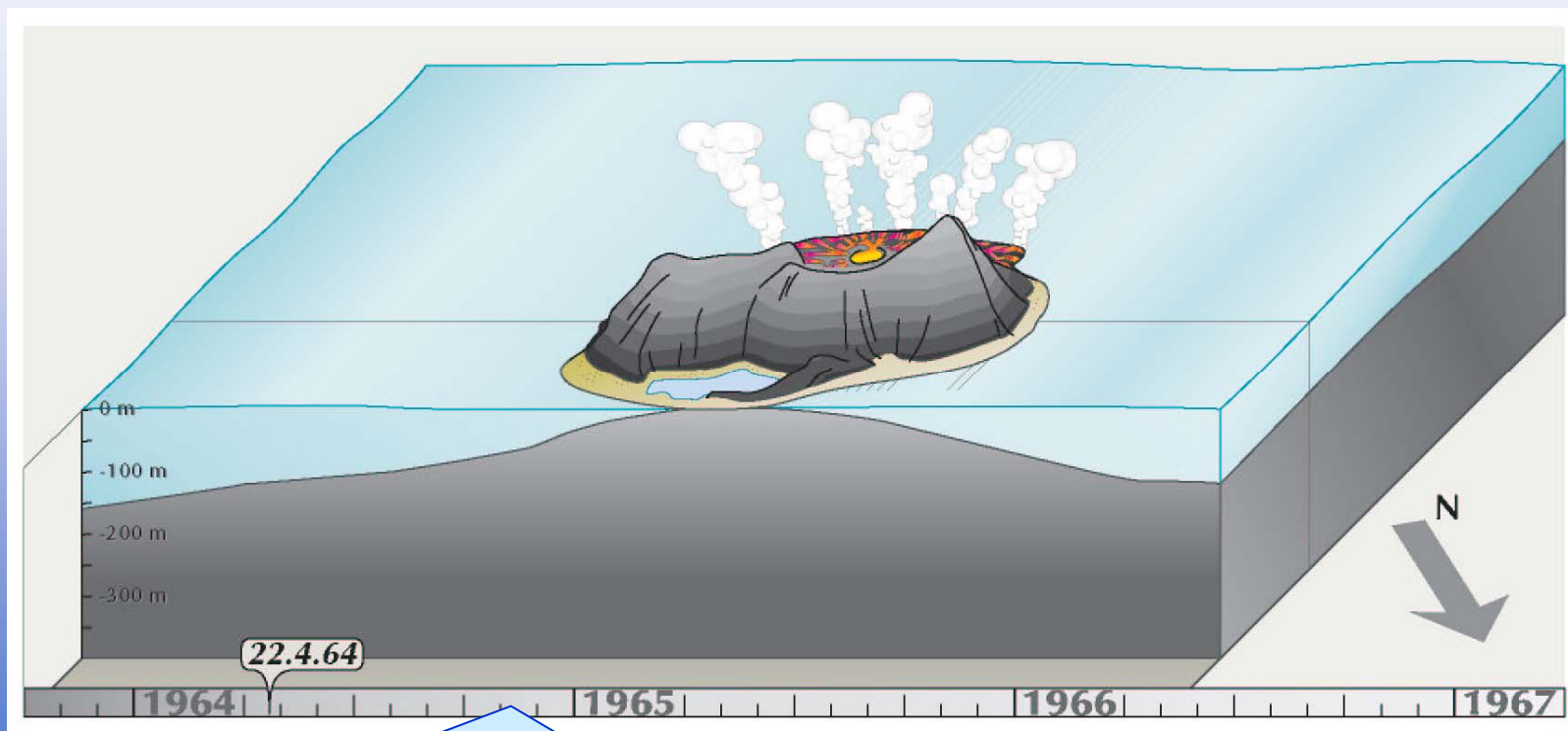

Mynd: Anette Th. Maier, Náttúrufræðistofnun Íslands

Á fundi NVR 20.maí 1964 rætt um aðgerðir til varnar slæmri umgengni í Surtsey.

Surtsey 22. apríl 1964

hraungosið nær hámarki

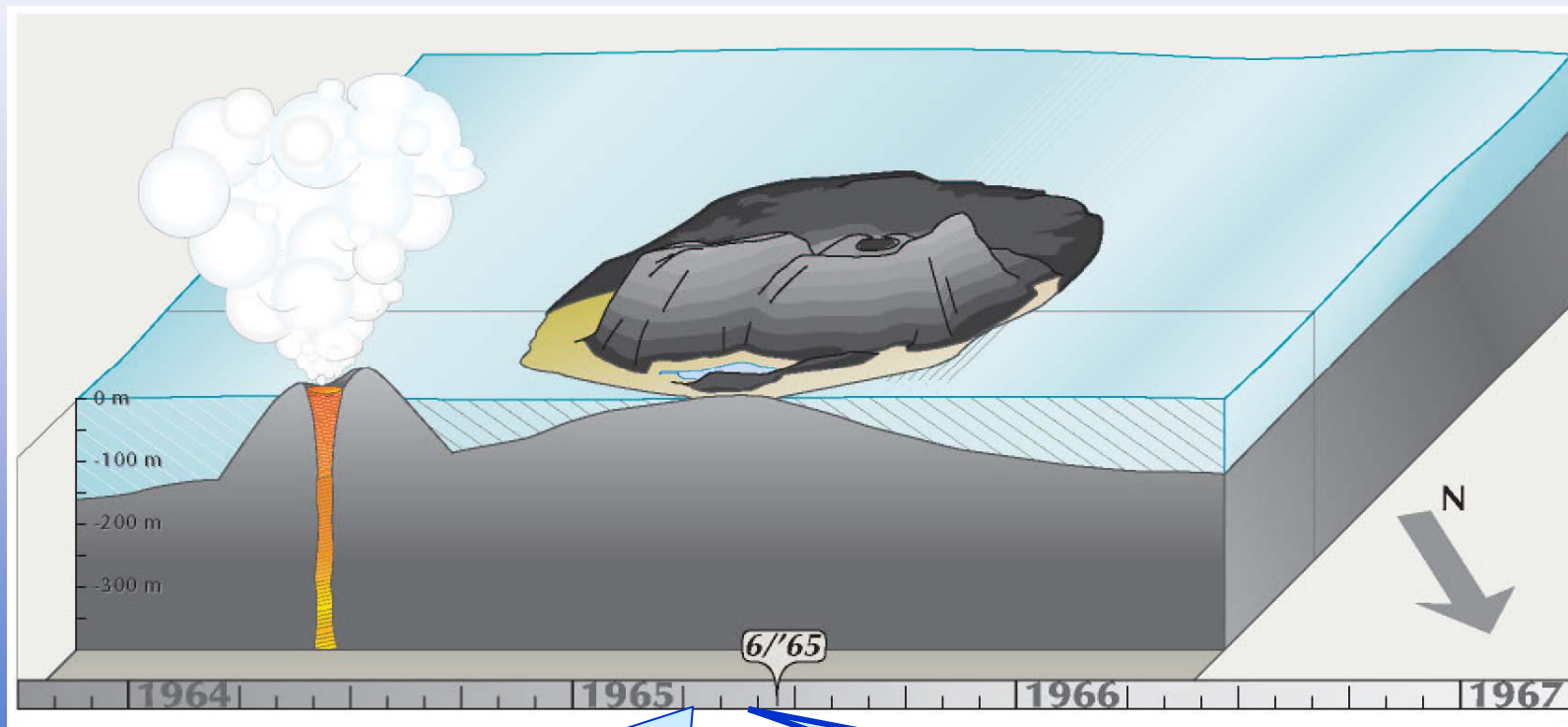

Mynd: Anette Th. Maier, Náttúrufræðistofnun Íslands

Á fundi NVR 2.nóv. 1964 – áhugi á friðun Surtseyjar
Duke háskóli í USA hefur fengið fé til rannsókna í Surtsey

Surtsey í júní 1965

Tímabundið goshlé í Surtsey,
Syrtingur nær upp á yfirborð

Mynd: Anette Th. Maier, Náttúrufræðistofnun

27.04. 1965 fellst menntamála-
ráðuneytið á friðlýsinguna

Friðlýsing Surtseyjar,
19. maí 1965

Náttúruverndarráð gerir kunnugt:
Samkvæmt heimild í c-lið 1. gr. og 3. mgr
12. gr. laga nr. 48/1956 um náttúruvernd,
hefur náttúruverndarráð ákveðið að lýsa
Surtsey sem friðland.

19. maí 1965

Friðlýsing Surtseyjar er einkum gerð í þeim tilgangi að tryggja að landnám lífs á eyinni og framvinda þess á komandi árum verði með sem eðlilegustum hætti og sem minnstum truflunum af manna völdum, en þetta er mjög mikilvægt frá vísindalegu sjónarmiði. Þess vegna er hér með bannað að ganga á land í Surtsey, nema með leyfi Surtseyjarnefndar, en þar sem sú nefnd hefur umsjón með öllum vísindarannsóknum í Surtsey hefur náttúruverndarráð ákveðið að fela henni umsjón með eyinni.

Bannað er að raska við nokkru á eyggi og flytja þangað lifandi dýr, plöntur, fræ eða plöntuhluta, einnig er bannað að skilja þar eftir hverskonar úrgang.

Þeim sem kunna að fá leyfi til landgöngu á eyggi, er skylt að fara í einu og öllu eftir þeim reglum sem náttúruverndarráð mun í samráði við Surtseyjarnefnd setja um umgengni í eyggi.

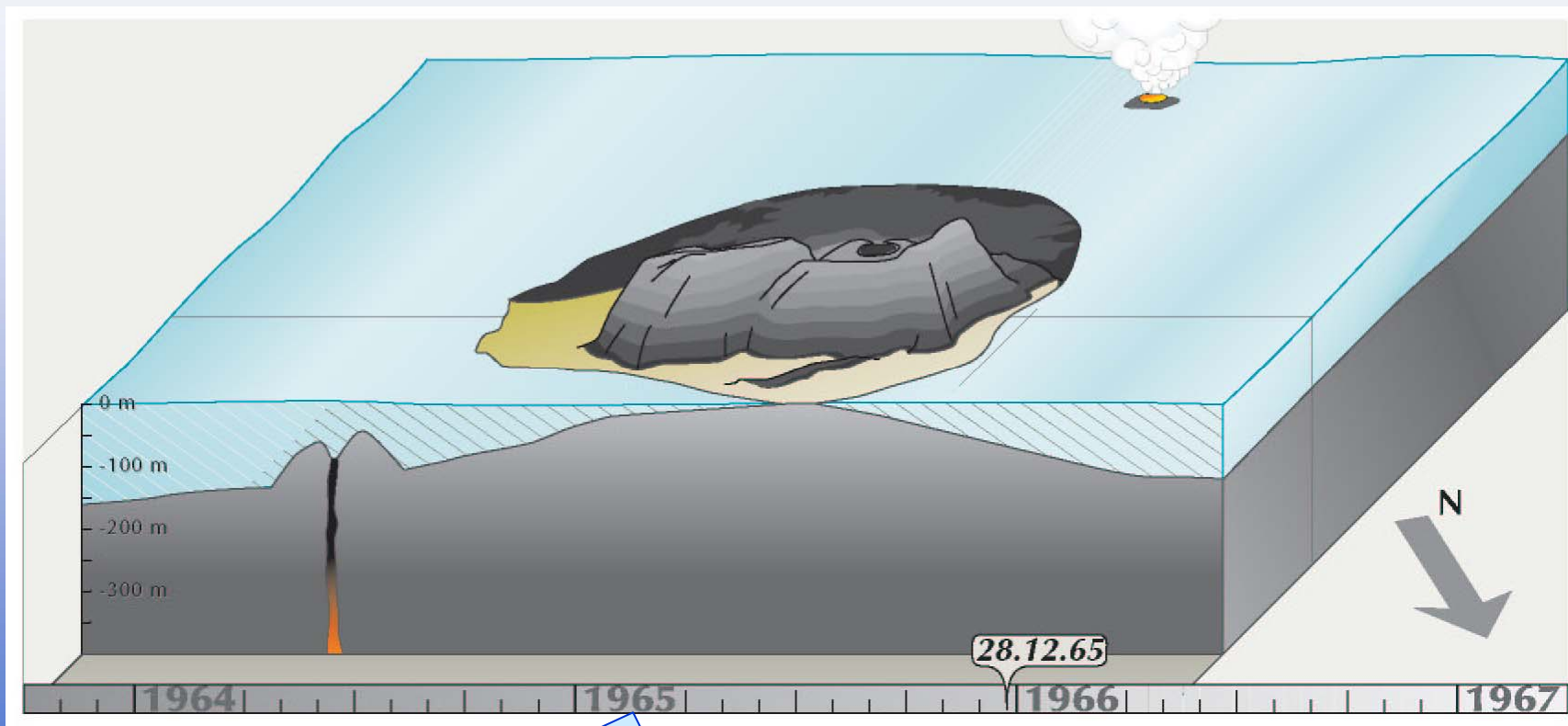
Þeir sem brotlegir gerast við ákvæði þessa úrskurðar, verða látnir sæta ábyrgð samkvæmt 33.gr. laga nr. 48/1956 um náttúruvernd.

Surtsey - reglugerð

- Óheimilt er að fara í eyna nema með leyfi Surtseyjarfélagsins
- Bannað er að raska nokkru í eygni.
- Leyfi þarf til að reisa þar varanleg mannvirki.
- Bannað er að flytja í eyna lifandi dýr, plöntur, fræ eða plöntuhluta.
- Bannað er að skilja eftir hvers konar úrgang í eygni og við hana.
- Skot eru bönnuð nær eygni en 2 km.

Surtsey 28. desember 1965

Jólnir nær upp á yfirborð

Mynd: Anette Th. Maier, Náttúrufræðistofnun Íslands

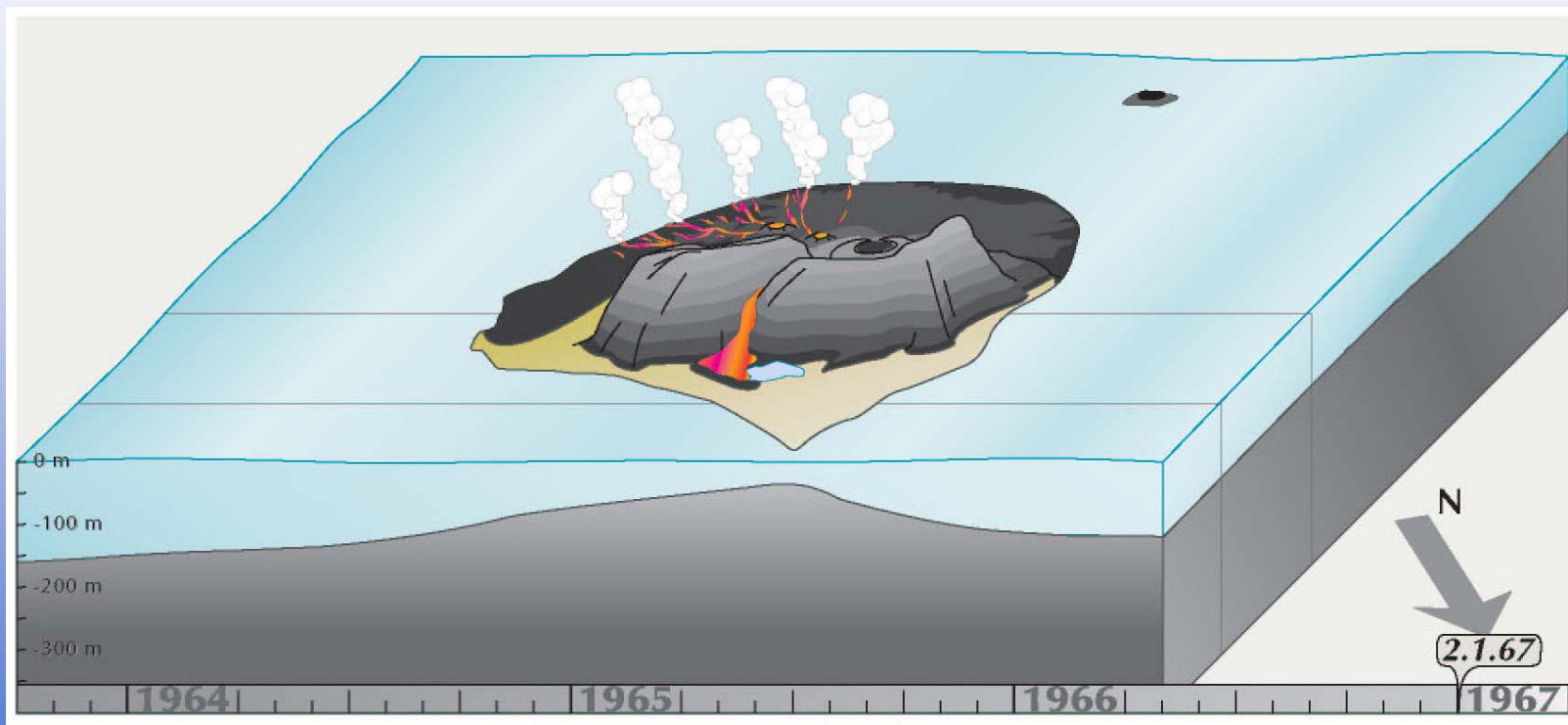
Surtseyjarfélagið var
stofnað 1965

Jólnir – ágúst 1966

Surtsey 2. janúar 1967

Nýr gígur myndast – aukin eldvirkni

Mynd: Anette Th. Maier, Náttúrufræðistofnun Íslands

Þegar gosum lauk í júní 1967, höfðu þau staðið í rúm þrjú og hálf t ár og var Surtsey þá orðin 2,7 km² að flatarmáli.

Alls kom upp um 1,1 rúmkílómetri af gosefnum í Surtseyjareldum, um 60-70% af heildarefnismagni var gjóska, en 30-40% hraun.

Landtaka - 1978

Pálsær I - 1978

Pálsbær 1978

Gróðursvæðið - 1978

Gul strandglæða og gráar hrúðurfléttur á setstað máfa á hraunklöpp (Ljósmynd. Hörður Kristinsson).

Engjaskófir í botni vestari gígsins (Ljósmynd. Hörður Kristinsson, 1990).

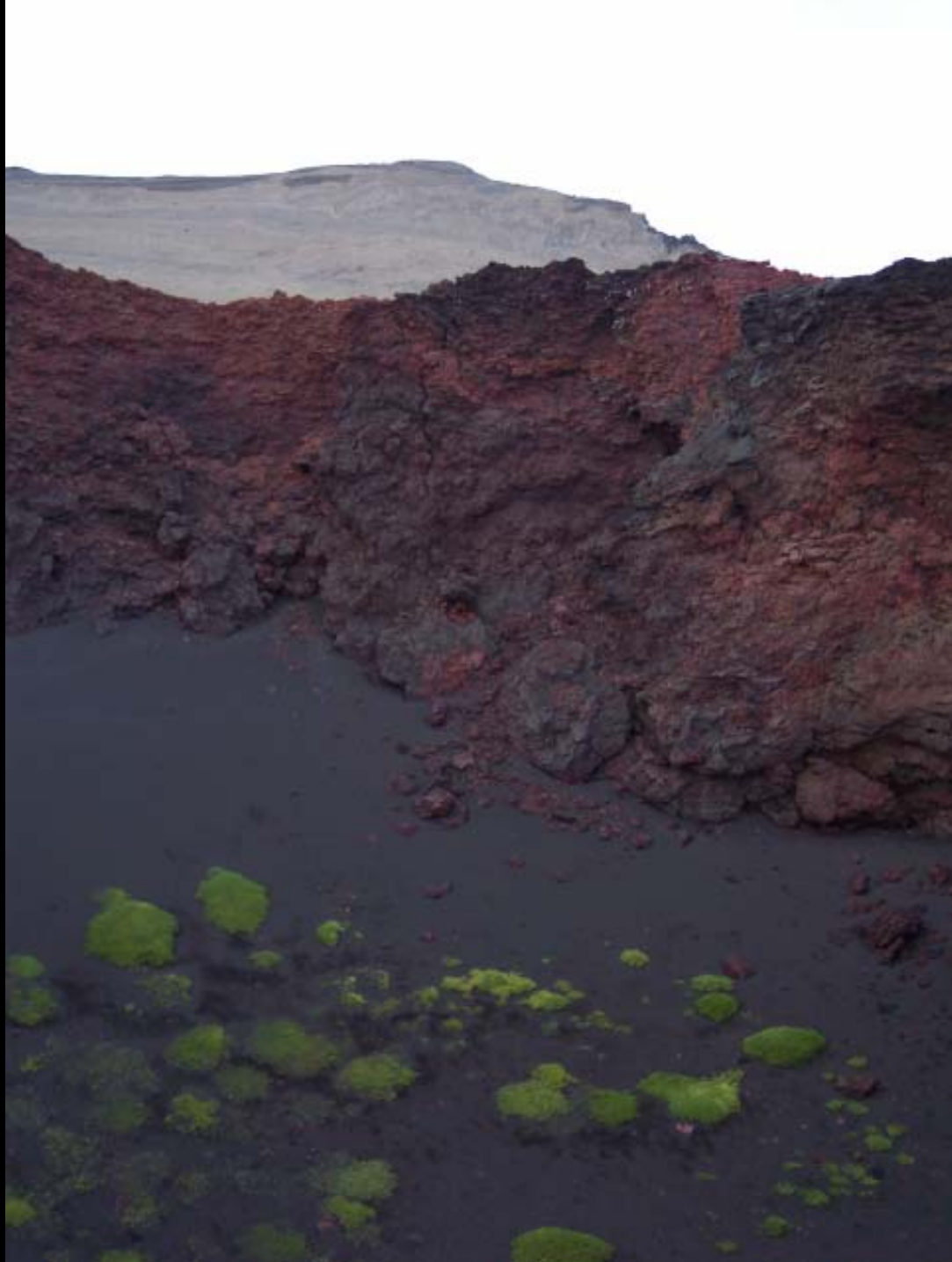
Fjörugarfi

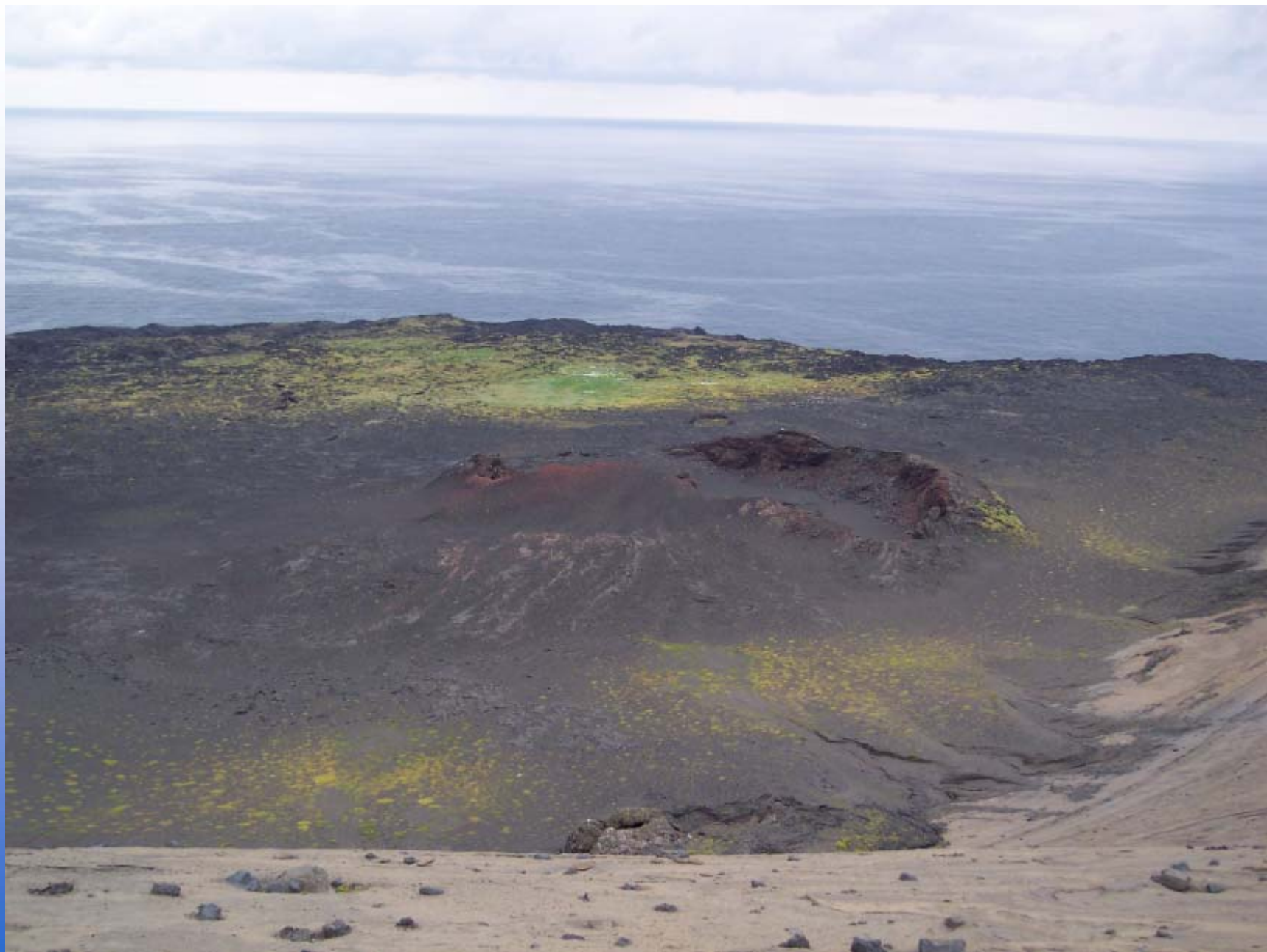

Baldursbrá í Surtsey - 2004

Gróðursvæðið 2004

Enn er heitt - 2004

Pálsbær II 2004

Sturla Friðriksson

heimsminjalistinn

Surtsey – ný reglugerð

27. janúar 2006, nr. 50/2006

4. gr.

Umsjón friðlandsins o.fl.

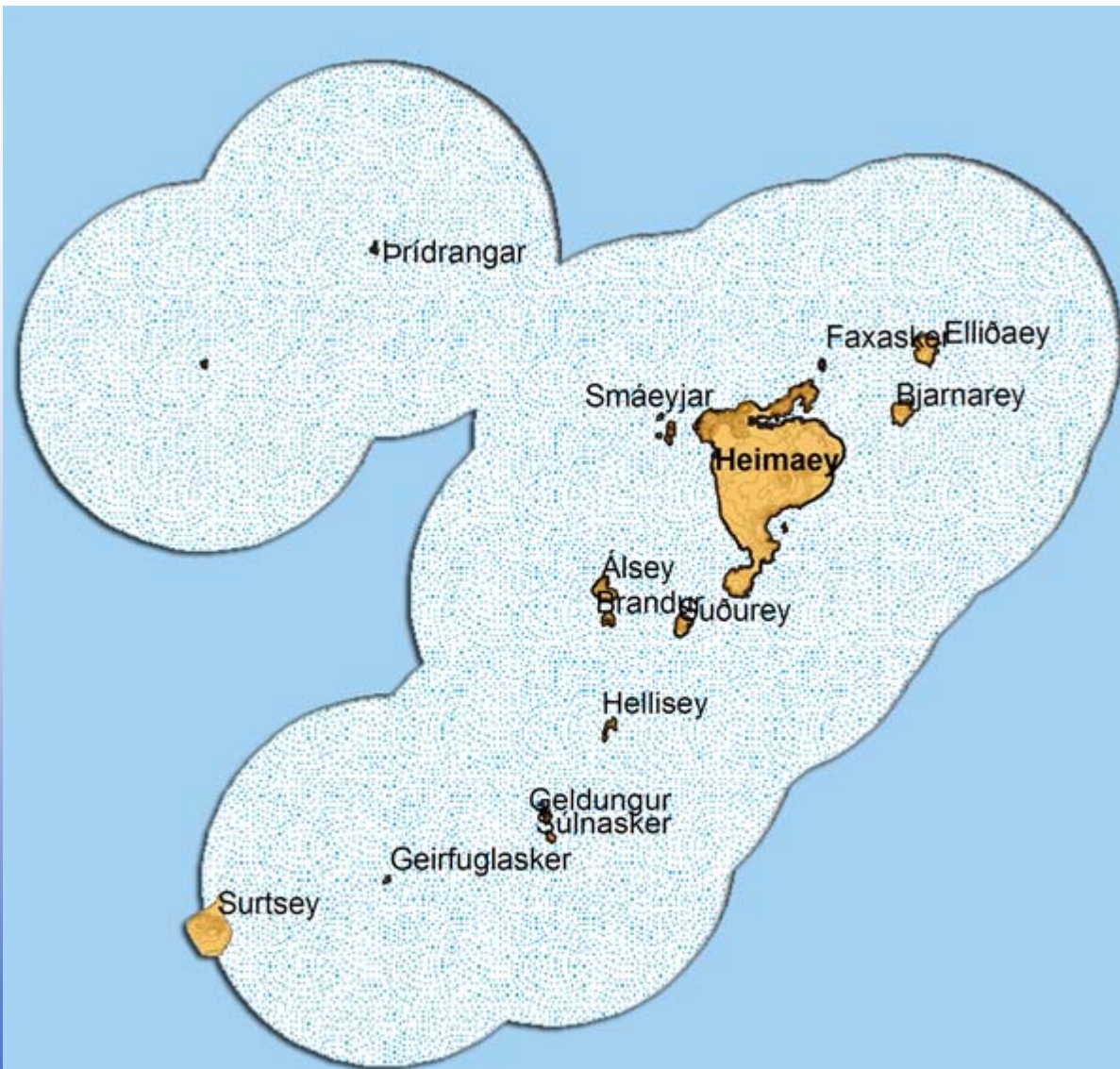
Umhverfisstofnun fer með umsjón friðlandsins.

.. til ráðgjafar sex manna ráðgjafarnefnd -

Surtseyjarfélagsins, Náttúrufræðistofnunar, Hafró, UST og
2 frá Vestmannaeyjabæjar.

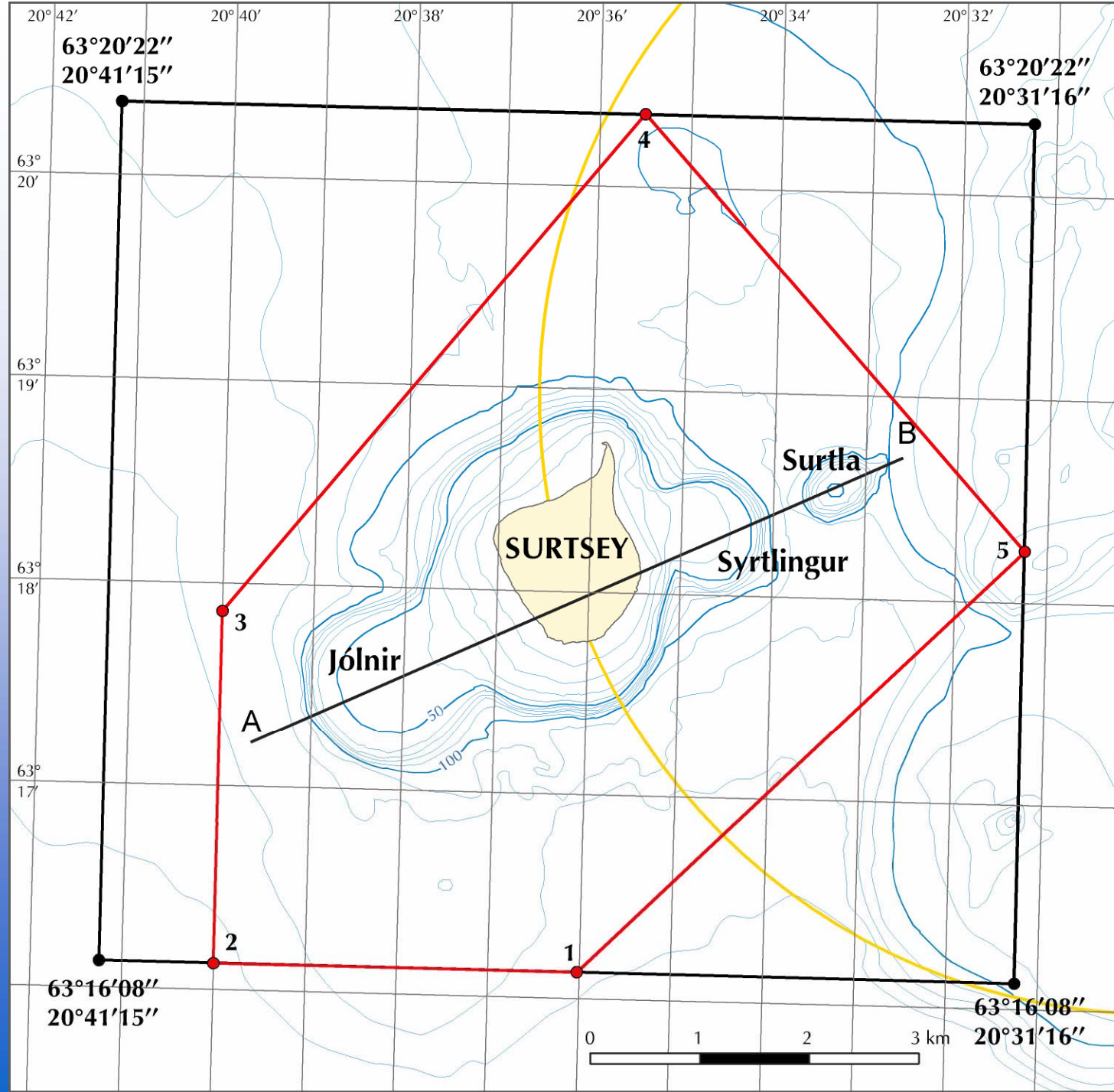
....

Surtseyjarfélagið samræmir og leitast við að efla
vísindarannsóknir í Surtsey

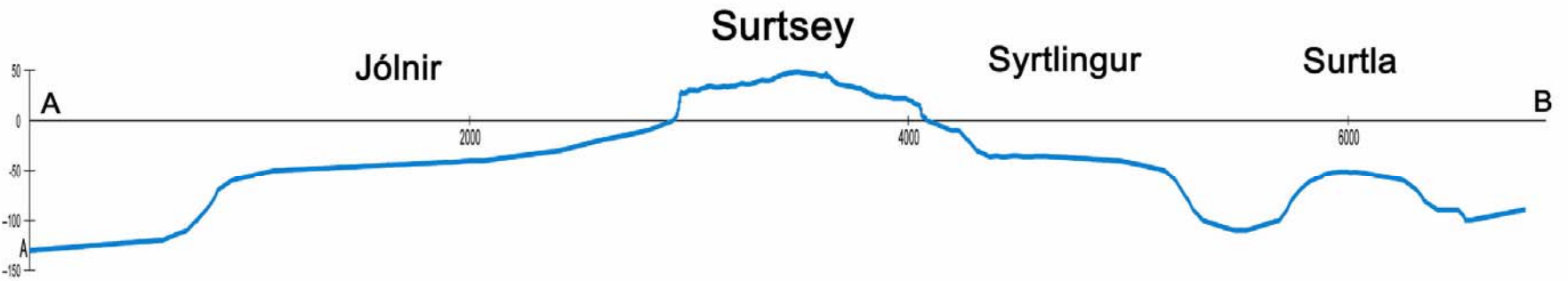
3ja mílna friðun fyrir botnvörpu og dragnót

Páll Marvín Jónsson - Háskóli Íslands Vestmannaeyjum

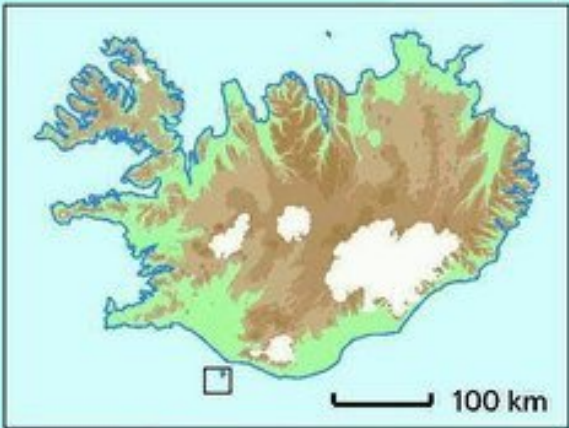

Surtsey er nú $1,4 \text{ km}^3$
og friðlýsta svæðið er alls um $65,6 \text{ km}^3$

VESTMANNAEYJAR

Hellisey

Geldungur
Súlnasker

Geirfuglasker

10 km

Elliðaey – Snævarr Guðmundsson

Hellisey – Snævarr Guðmundsson

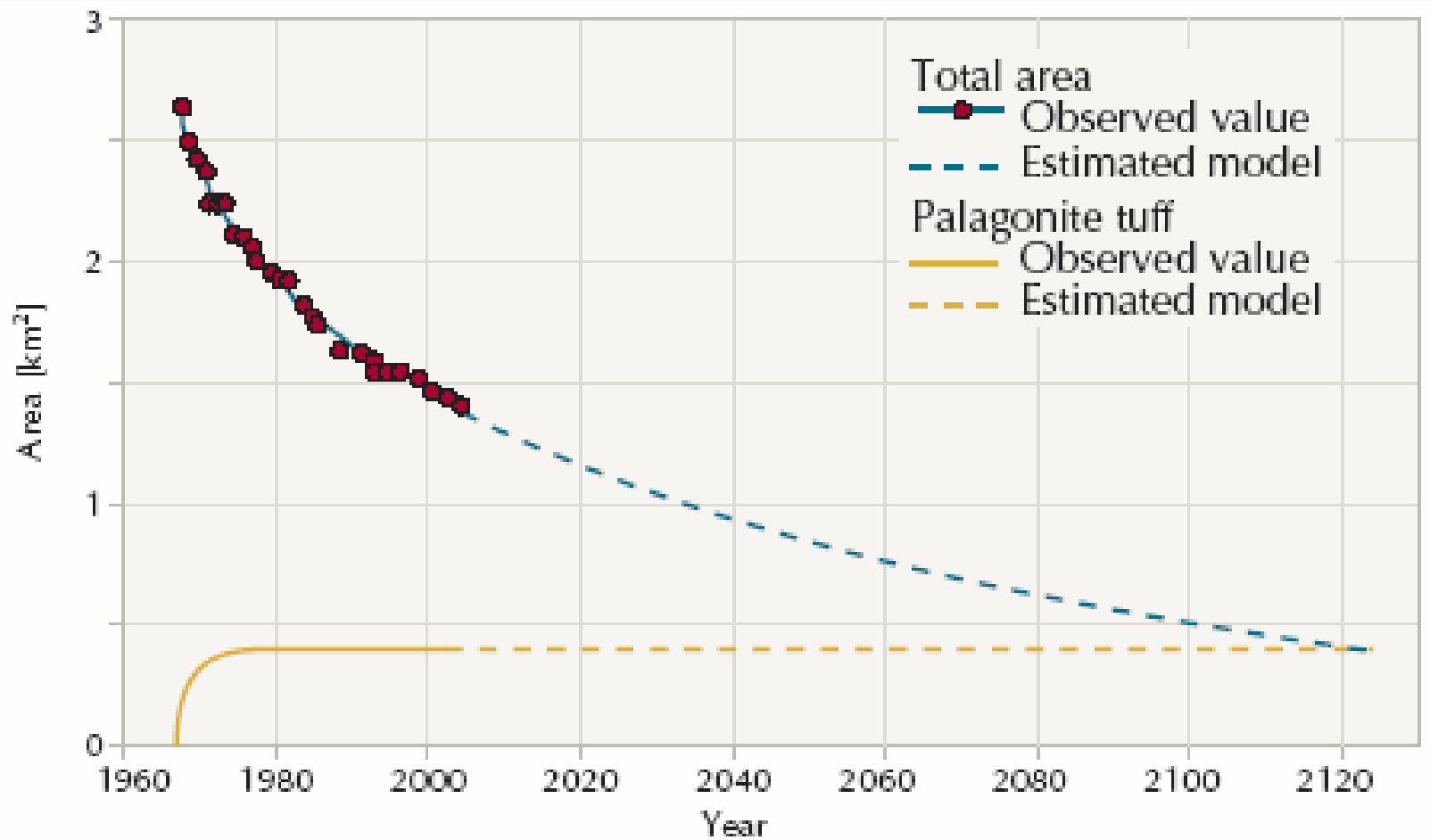
Surtsey – Snævarr Guðmundsson

Heimaey – Snævarr Guðmundsson

Heimaey – Snævarr Guðmundsson

Surtseyjarstofa

- eldvirkni og landnám lífs í Surtsey og á öðrum eyjum – mannlíf og náttúra
- bíður gesti velkomna
- ..laðar fram sérstöðu svæðisins, náttúru og menningu
- auðveldar þeim að taka með sér minningar

Surtsey á heimsminjaskrá

- Tilnefning Surtseyjar var send til skrifstofu samningsins í París í lok janúar 2006.
- Umsókninni var vísað til næsta árs vegna tæknigalla.

Surtsey – Snævarr Guðmundsson